

Sfera niebieska

Sfera niebieska (firmament, sklepienie niebieskie) - abstrakcyjna sfera o nieokreślonym promieniu otaczająca obserwatora znajdującego się na Ziemi, utożsamiana z widzianym przez niego niebem. Dawniej wierzono, że sfera niebieska jest rzeczywistą kopułą, dziś wiadomo, że jest to tylko złudzenie optyczne, a sformułowanie to jest używane jedynie w zwrotach językowych, jak np.:

- *widoczny na sferze niebieskiej* = widoczny na niebie
- *ruch na sferze niebieskiej* = zmiana kąta pod jakim widzimy dany obiekt

Sfera niebieska jest złudzeniem, wynikającym z ograniczonej możliwości percepcji odległości przez człowieka, które to umiejętności nie sięgają dalej niż klasyczny zasięg widnokągu (kilkanaście km). Wszystkie obiekty jakie postrzegamy na niebie jawią się więc nam jako *tak samo dalekie*, układają się więc w naszym wyobrażeniu na powierzchni sfery, której środkiem jest obserwator. Wbrew licznym schematom, znajdowanym nawet w podręcznikach szkolnych, środkiem sfery niebieskiej *nie jest* środek Ziemi. Wirtualne przeniesienie środka sfery niebieskiej do środka Ziemi jest dopuszczalne tylko przy niektórych zagadnieniach, w których rozmiar Ziemi jest nieistotny, np. przy pomiarach czasu.

Ze sferą niebieską związane jest pojęcie gwiazdozbioru jako skupiska gwiazd na sferze niebieskiej. W rzeczywistości gwiazdy te nie muszą wcale leżeć blisko siebie w przestrzeni, są jedynie widoczne w niewielkiej odległości kątowej. Spotykane niekiedy w literaturze lub doniesieniach prasowych sformułowania określające, bądź sugerujące istnienie odległości do gwiazdozbioru są zupełnie błędne.

Zobacz też

- podstawowe zagadnienia z zakresu astronomii
- astronomia
- horyzont
- widnokąg
- hemisfery niebieskie
- dlaczego niebo jest niebieskie.

Źródła

- Jan Flis: *Szkolny słownik geograficzny*. Warszawa: WSiP, 1986, s. 14.
-

Źródła i autorzy artykułu

Sfera niebieska Źródło: <http://pl.wikipedia.org/w/index.php?oldid=22368648> Autorzy: Beno, Hyle, John Belushi, Jozef-k, Lodzik Loc, McMonster, Olaf, Pawel pres, Peirrus, Puchatech K., Rentier, Symphony, ToAr, Witek1988, Yusek, 15 anonimowych edycji

Licencja

Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 Unported
<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>
